

14/10 2015 – FHF Havbrukssamling

Ny teknologi for måling av forholdene til laks under trenging

Eirik Svendsen, Leif Magne Sunde, Martin Føre, Kevin Frank, Ulf Erikson

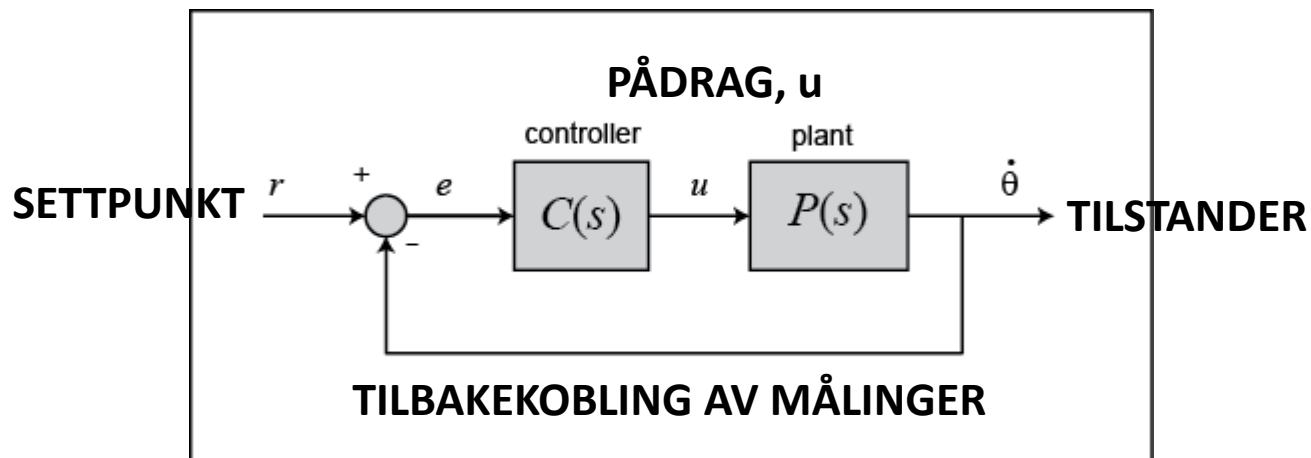
Kontakt:

eirik.svendsen@sintef.no

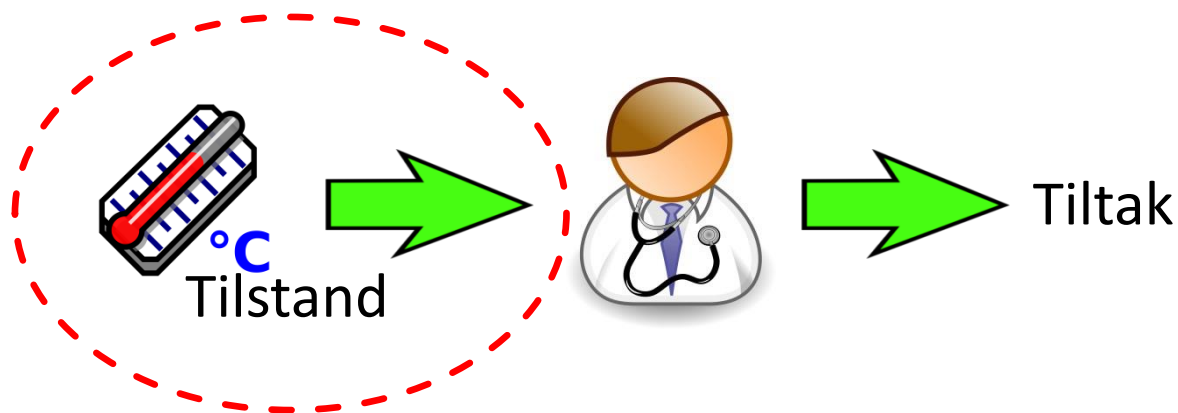
Tlf: 91793106

SINTEF sin plassering i landskapet teknologi vs. Biologi

REGULERINGSØYFE

TEKNOLOGIFOKUS

Trenging og pumping av fisk – behovet er økende

- Resistens
- Lakselus
- AGD
- Behandling mot sykdom
- Sortering
- Uttak til slakt
- Økt biomasseproduksjon
- Nye ikke-medikamentelle behandlingsmetoder

ØKNING I ANTALL
TRENCEOOPERASJONER

A24309 - Åpen

Rapport

Dialogmøte om teknologi for trenging av fisk i merd

Referat fra dialogmøte avholdt på Radisson Blu Hotel Værnes den 19.3.2013 av SINTEF Fiskeri og havbruk, i samarbeid med Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond

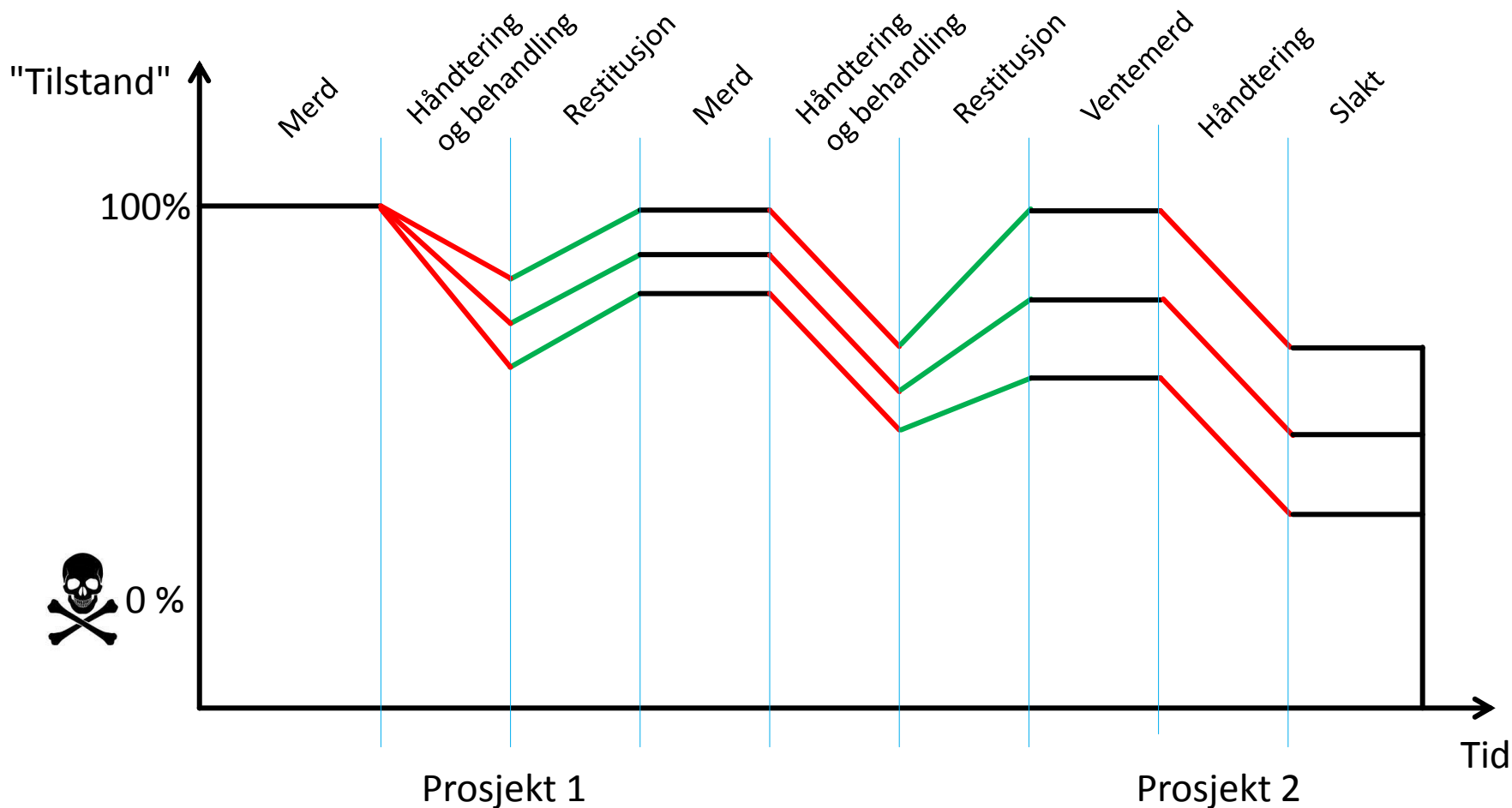
Forfatter(e)

Kristian Henriksen
Leif Magne Sunde, Hanne Digre, Eirik Svendsen, Per Rundtop, Ulf Erikson

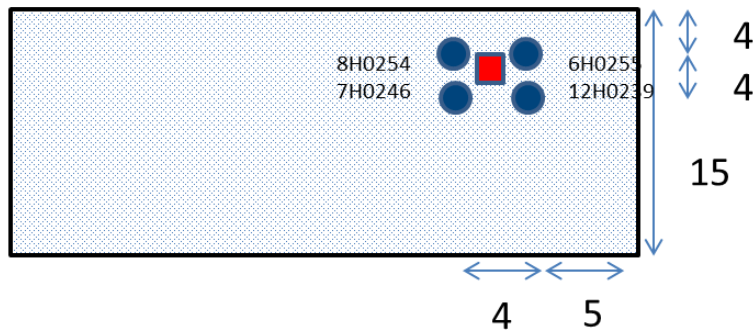

SINTEF Fiskeri og havbruk AS
Internasjonale prosjekter og rådgivning
2013-04-19

Trenging og pumping av fisk – akkumulert effekt

Trenging av fisk i produksjonsmerd – Prosjekt 1

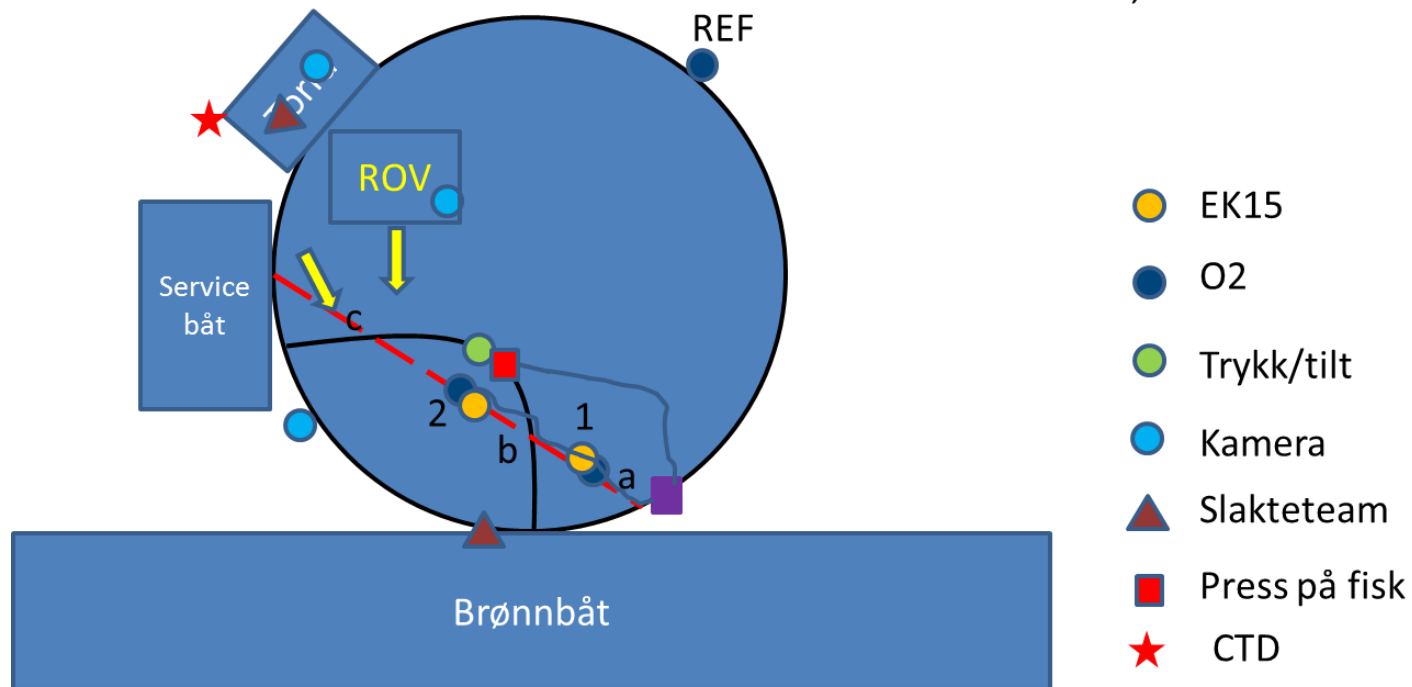
$a=b=5m$

$a+b+c \Rightarrow 15$ rekkestøtte

1:1682 ch9, ekko ch1

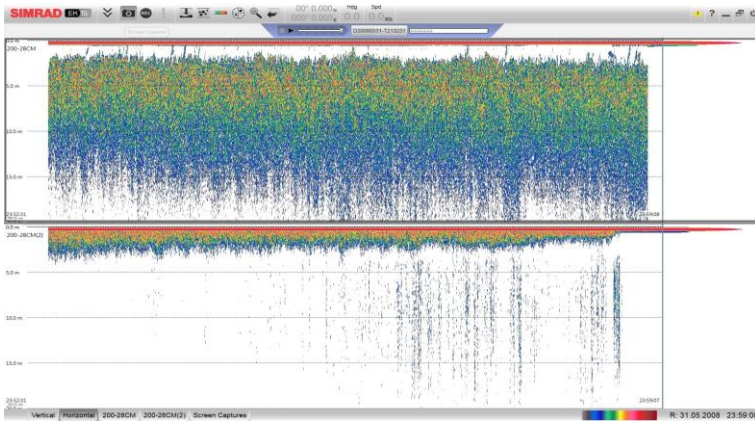
2:1727 ch8, ekko ch2

REF:1726 ch5,

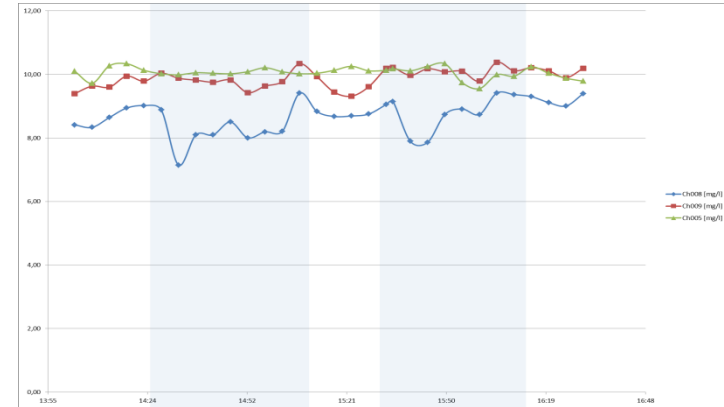

Trenging av fisk i produksjonsmerd - Prosjekt 1

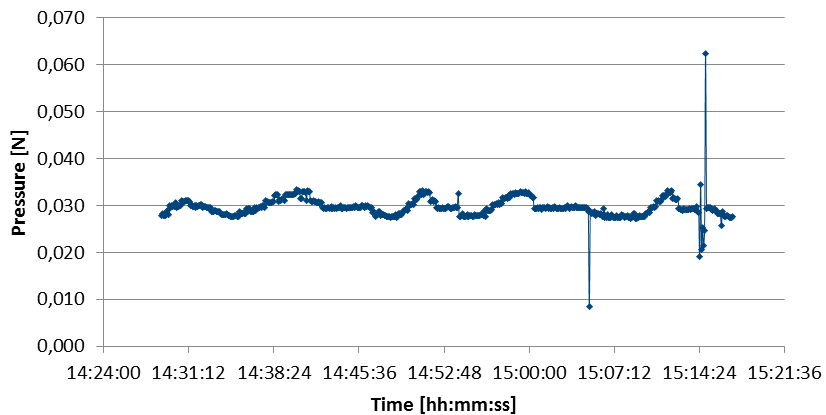
EKKOLODD

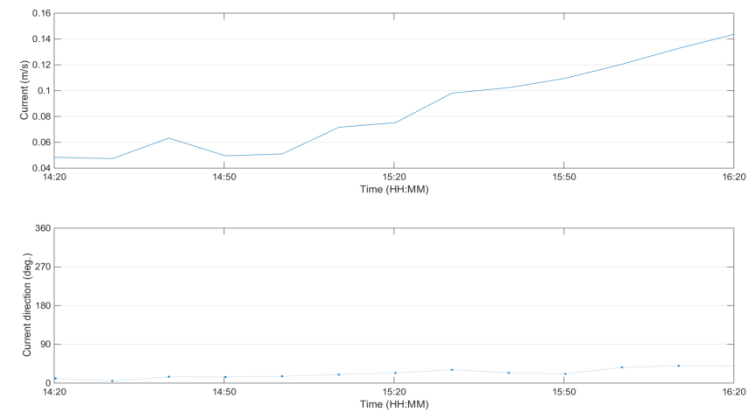
OKSYGEN

Press i N mellom fisk og not, første trenging

STRØMSTYRKE OG -RETNING

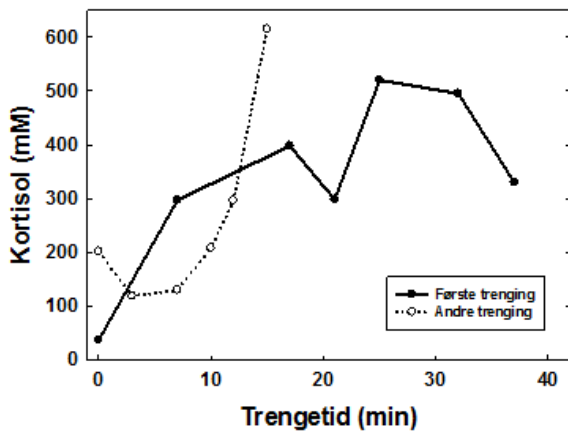

Trenging av fisk i produksjonsmerd - Prosjekt 1

- Stressmålinger:
  - Basert på kortisol og muskel pH var fisken betydelig stresset før trengoperasjonen startet.
  - Store individforskjeller -> ingen klar tendens mht laktat og muskel pH. Hovedtendenser: (a) økning i kortisolnivå, (b) laktat og muskel pH ble ikke dramatisk påvirket av trenging.

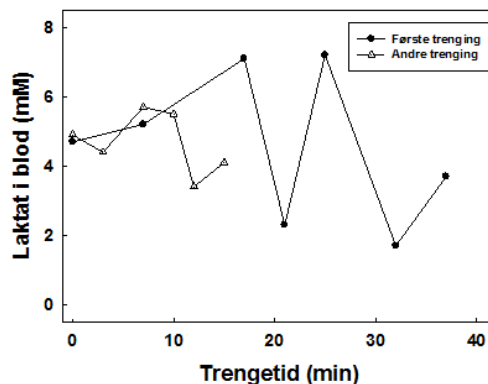
KORTISOL

Trenging i merd under lasting av brønnbåt

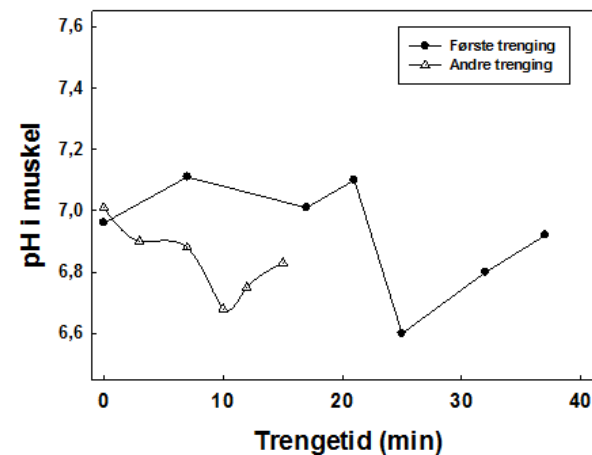
LAKTAT

Trenging i merd under lasting av brønnbåt

MUSKEL pH

Trenging i merd under lasting av brønnbåt 2014

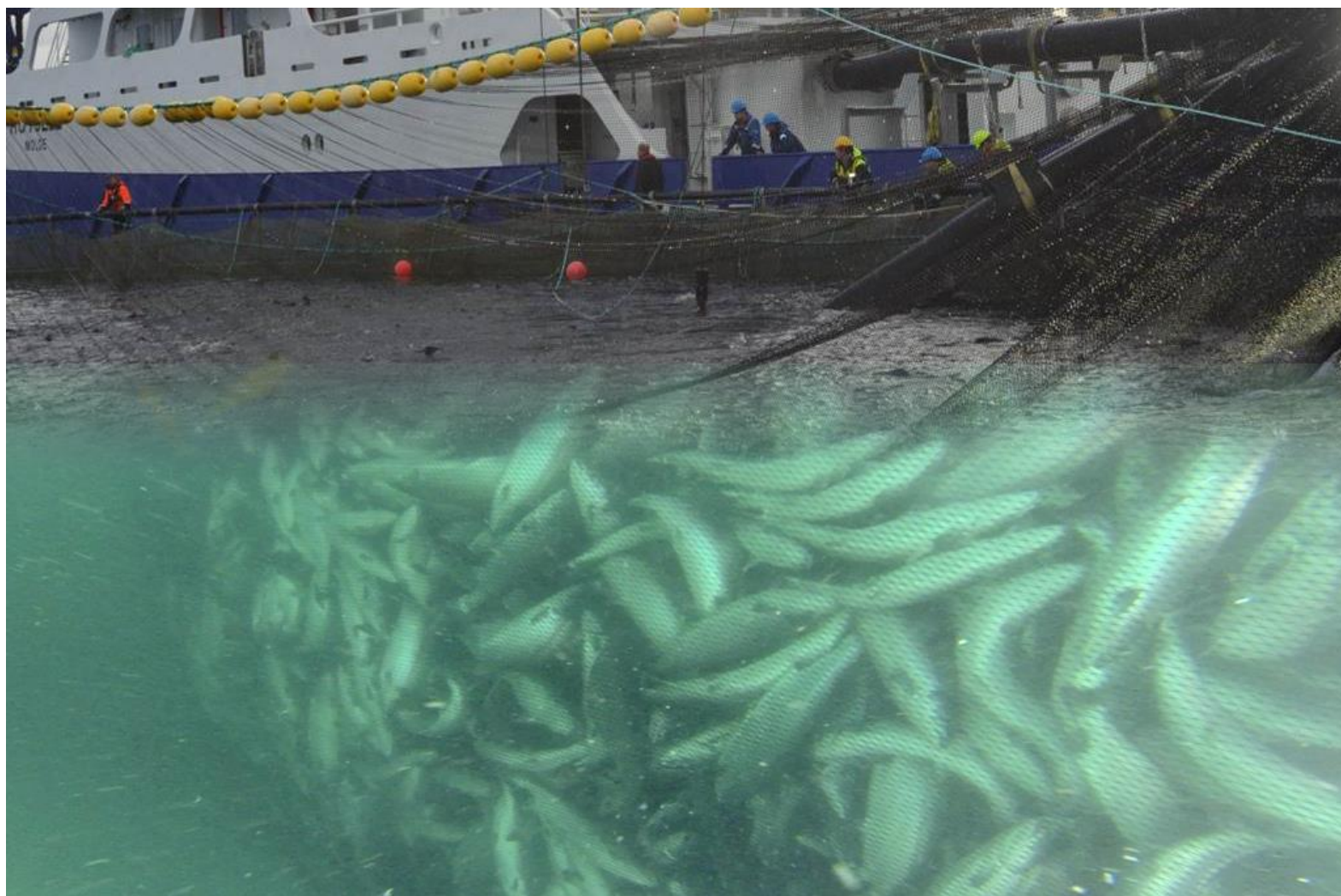

Trenging av fisk i produksjonsmerd - Prosjekt 1

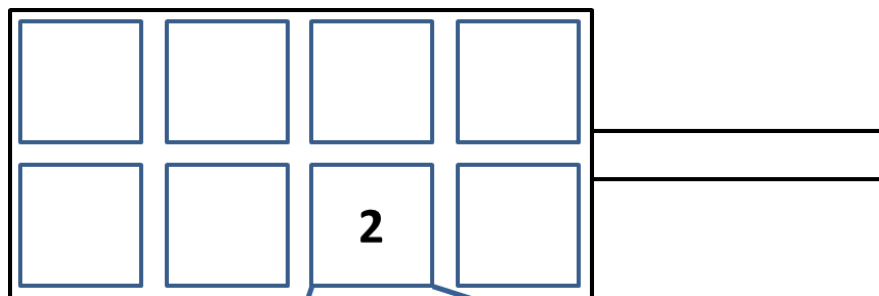

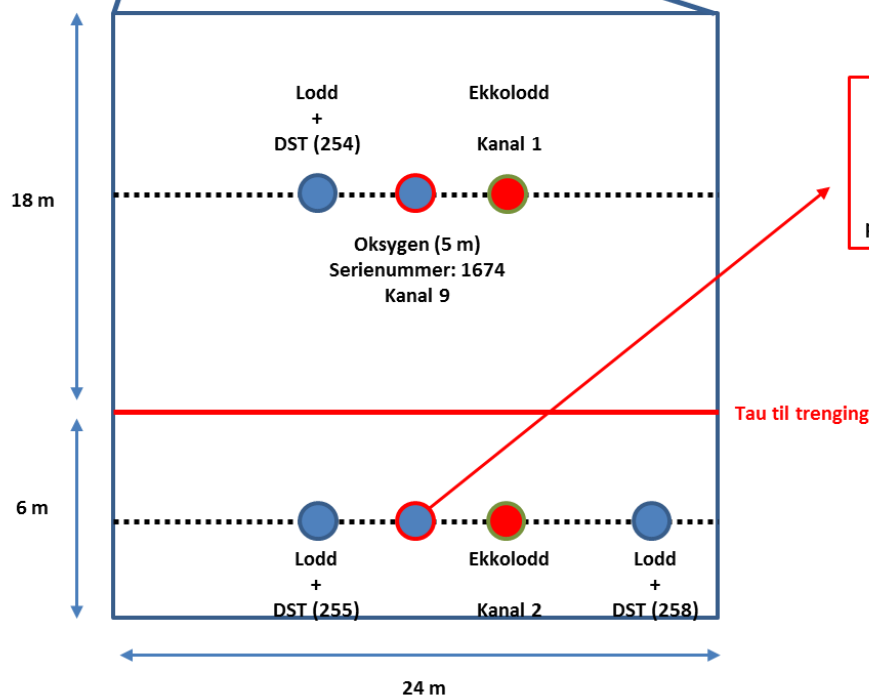
Trenging av fisk i produksjonsmerd - Prosjekt 1

Trenging av fisk i ventemerd – Prosjekt 2

Kanal 1: Ekkolodd
Kanal 2: Ekkolodd
Kanal 5: Oksygen (1726)
Kanal 8: Oksygen (1682)
Kanal 9: Oksygen (1674)

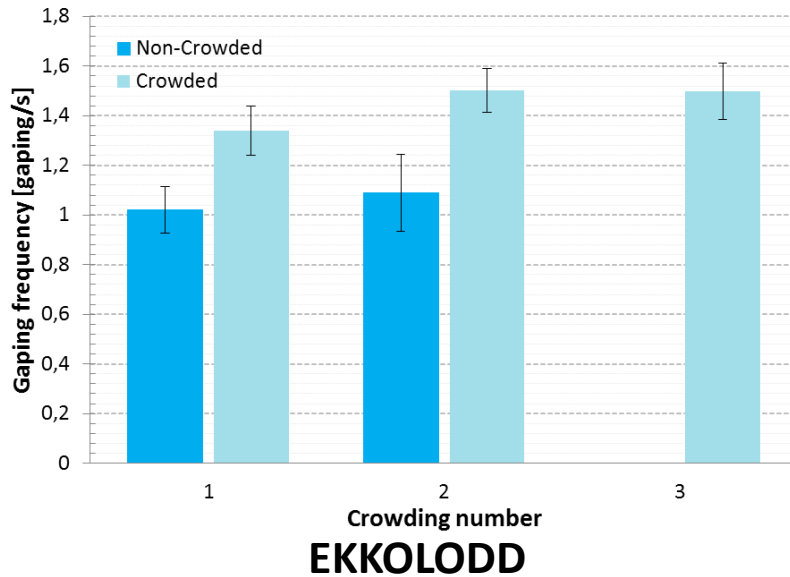

Oksygen (0.5 m og 3 m)
Serienummer: 1726 (0.5 m) og 1682 (3 m)
Kanal 5 (0.5 m) og 8 (3 m)
+
DST (243)
på oksygen sonde i 3 m dybde (Serienummer: 1682)

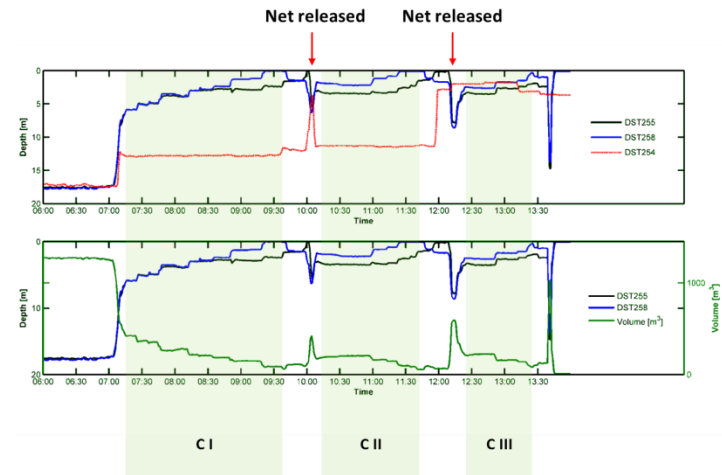
OBS: Oksygen i 3 m dybde (Serienummer 1682) var på 5 m dybde gjennom natten og ble heist opp til 3 m dybde før forsøket begynte rundt kl. 06.

Trenging av fisk i ventemerd - Prosjekt 2

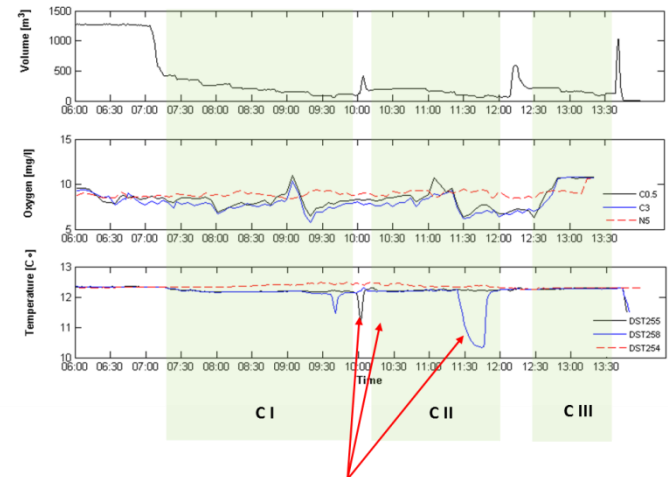
GJELLEFREKVENNS

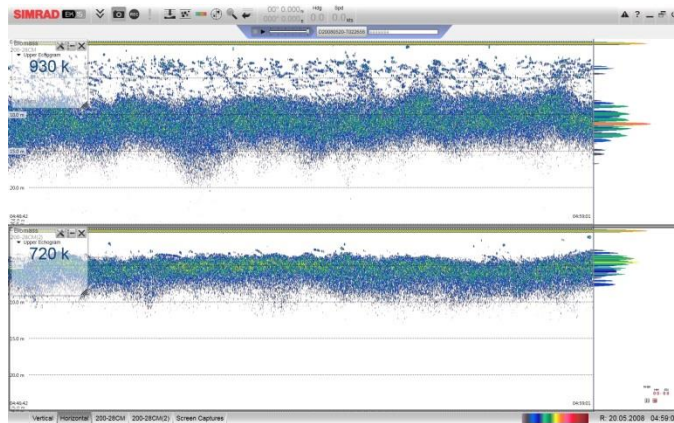
DYBDE

VOLUM, O2, T

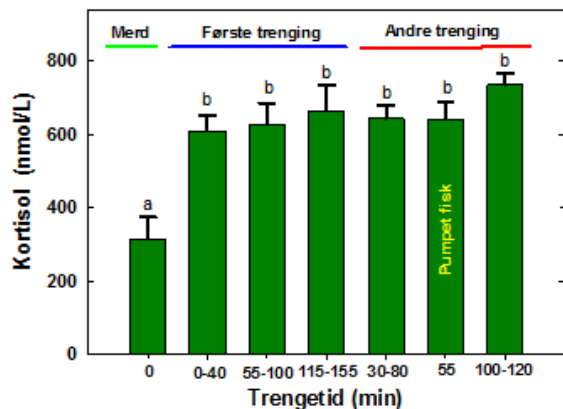
Surfacing of oxygen sensors?

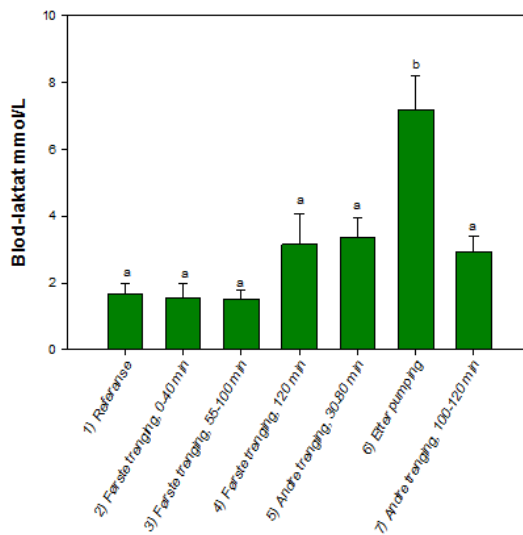
Trenging av fisk i ventemerd - Prosjekt 2

- Stressmålinger:
  - Basert på kortisol og muskel pH var fisken betydelig stresset før trengoperasjonen startet.
  - Kortisolnivå signifikant lavere før trenging. Ingen økning med økt trenging (helt fram til siste fisk ut).
  - Ingen ytterligere økning i blodlaktat og muskel pH under hele trengeprosessen ($p > 0,05$).

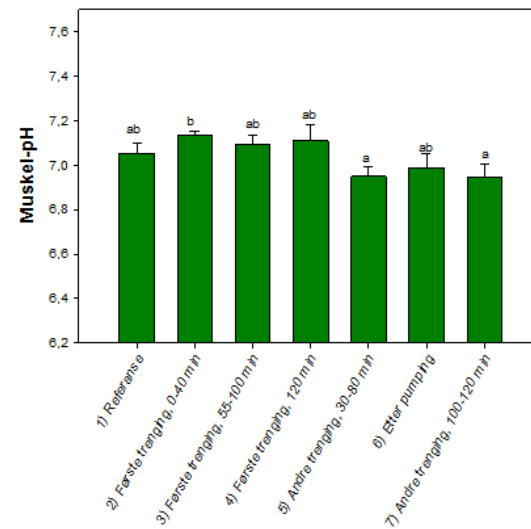
KORTISOL

LAKTAT

MUSKEL pH

Trenging av fisk i ventemerd - Prosjekt 2

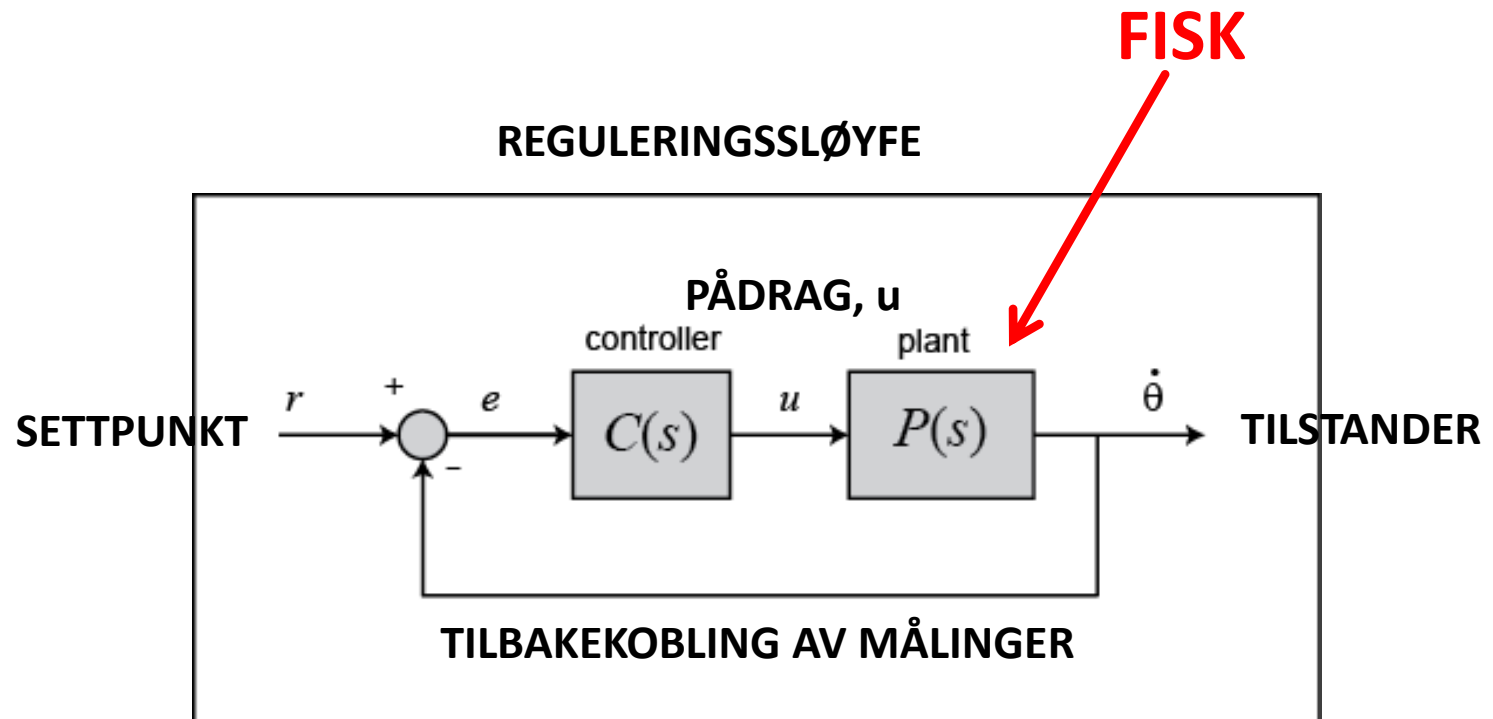
Hva vet vi fra prosjektene?

- Dagens metode og beslutningsgrunnlag for manuell, subjektiv bedømming av tilstand under trenging og pumping har forbedringspotensial. Det man ser i vannoverflaten er ikke nødvendigvis representativt for de faktiske forholdene til fisken.
- Arbeidet har vist at er mulig å måle en rekke forhold for fisk under trenging som ikke er "standard", eksempelvis press mellom not og fisk samt estimering av volum basert på trykk, både i produksjonsmerd og i ventemerd.
- Prosjektene har vist at sammenstilling av målinger gir merverdi og potensial til å tilby et objektivt beslutningsgrunnlag i sann tid for røktere som kan brukes underveis i operasjoner og til dokumentasjon.

Hva vet vi fra prosjektene (forts)

- Konvensjonelle stressmålinger basert på verdier som kortisol og muskel pH er krevende:
  - Målingene har i begge forsøkene vist at fisken er stresset allerede før treng- og pumpeoperasjonene starter.
- Prosjektene har avdekket et forskningsbehov for å finne nye instrumenteringsløsninger som kan benyttes til evaluering av tilstand i sann tid.
- Forhold for fisk kan måles og observeres / estimeres og i samarbeid med f.eks NIVA, HI, VI og NOFIMA omsettes til et velferdsmål.

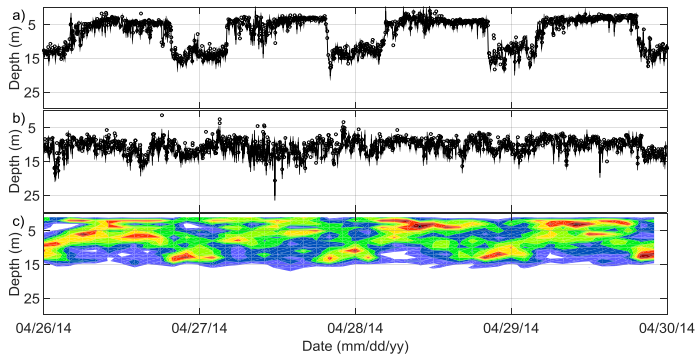
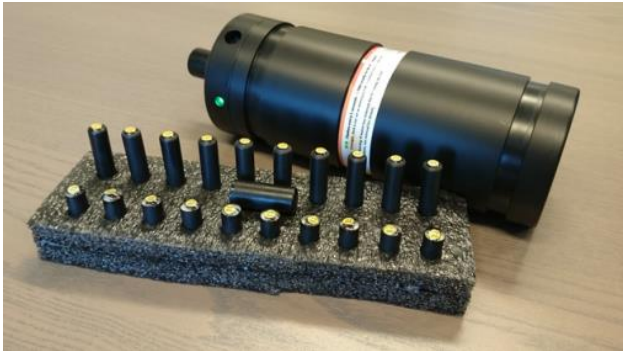
Rask repetisjon

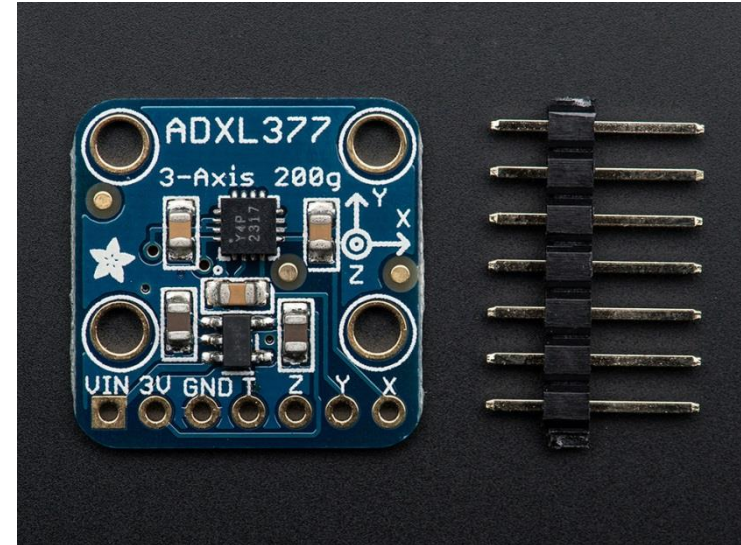

Teknologimuligheter

AKUSTISK TELEMETRI

BEVEGELSESENSORIKK

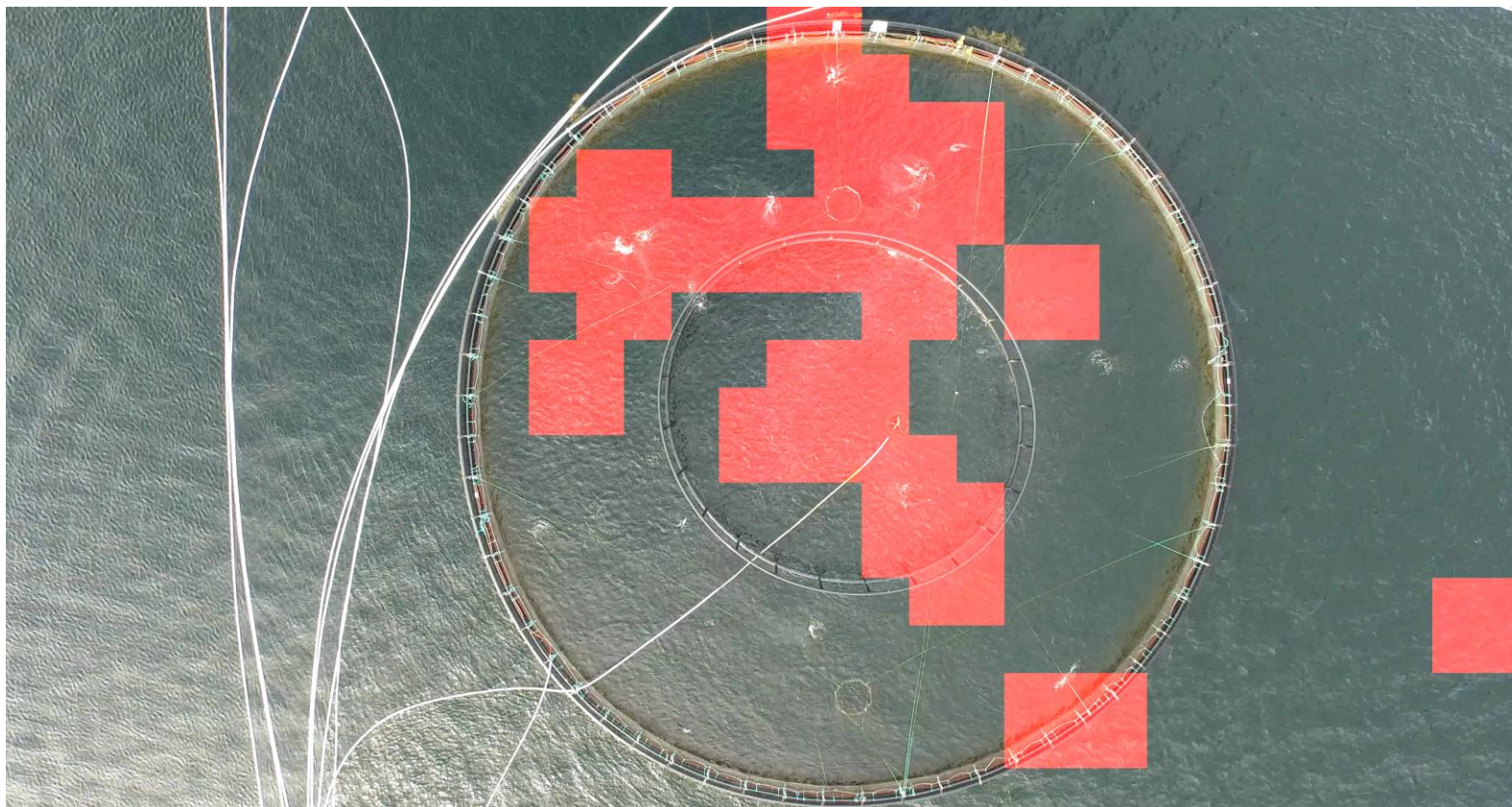
ADAFruit

SENSORFISK

Discovery news

Teknologimuligheter

Vedran Jovanovic / Maritime Robotics / SINTEF Fiskeri og havbruk

Videre arbeid relatert til trenging og pumping

- TEKSLAKT II (innvilget av FHF):
  - FHF finansiert prosjekt hvor det blant annet skal benyttes sensorløsninger for logging av krefter fisken utsettes for gjennom et rørsystem.
- Optimalisert trenging og pumping (omsøkt i NFR):
  - Det skal utvikles nye løsninger for, håndtering av utstyr, lukket løsning for trenging som muliggjør sedering samt nye løsninger for instrumentering og automasjon for automatisk, samkjørt trenging og pumping.

Forslag til videre FoU

- Utforske teknologimuligheter:
  - Nye måleprinsipper, robuste sensorløsninger, sammenstilling av flere målinger for estimering av flere tilstander.
- Innmating i avlusningsverktøy:
  - Aktiv styring av tetthet og posisjon til pumpeinntak, ikke kjøre systemene i metning / over kapasitet
- Biomassekontroll i merd:
  - Måling av vekstrate, antallskontroll, snittvekt, helsetilstand
- Benchmarking av teknologier:
  - Hvor god er en løsning sammenliknet med en annen med tanke på effekt og fiskevelferd?

Forslag til videre FoU (forts)

- Standardisert testmetodikk for utstyr (Fiskevelferdsteknologimøte 04/2015):
  - Generisk testing og sertifisering av utstyr med tanke på fiskevelferd og effekt.
  - Hvilken dokumentasjon skal oppdretter ha av utstyrsleverandør?
  - Faglig bindeledd Mattilsyn og næring
  - Forprosjekt med FHF for å se på tematikken fra næringens side for bevisstgjøring ift kommende myndighetskrav

Teknologi for et bedre samfunn

